

STARTEN OP RUIM 2000 METER HOOGTE IN DE BRENTA DOLOMIETEN EN VIA EEN CONTINUE VERANDERENDE OMGEVING EINDIGEN IN DE MEDITERRANE SFEER VAN HET GARDAMEER. NIET VOOR NIETS HAD SYTSKE MAAIJEN DEZE MTB-ROUTE AL LANG OP HAAR BUCKETLIST STAAN!

TEKST EN FOTO'S: SYTSKE MAAIJEN

FANTASTICO!

Wie ooit op de top van de Paganella (2125 meter) heeft gestaan, weet dat je bij helder weer de Brenta Dolomieten bijna kunt aanraken, maar eveneens het Gardameer kunt bewonderen. Ik sta er op een mooie dag in augustus, leunend tegen mijn mountainbike, en neem dit indrukwekkende uitzicht van de Dolomiti Paganella in Trentino (Noord-Italië) in me op.

Inmiddels woon ik alweer 17 jaar in deze streek vlakbij het Gardameer. 's Winters ski ik regelmatig op de Paganella en deze fietstocht staat al een tijd op mijn bucketlist. Hier op de top is duidelijk te zien dat er een flink aantal meters gedaald gaan worden, onder andere via diverse single trails van de TransAlp, om te eindigen aan het Gardameer. Wat een vooruitzicht!

KABELBAAN

Maar voordat we vertrekken, besluiten fietsmaat Armando en ik eerst nog een espresso met gebak te nuttigen bij de sfeervolle hut Roda op de top. Vanuit Andalo zijn we met de kabelbaan en een stoeltjeslift op de Paganella gekomen. Het voelt een beetje als valsspelen om zo makkelijk de top te bereiken, maar ik weet dat er nog wel wat klimmetjes en technische stukken komen. Bovendien kampt Armando met een blessure, dus is dit de beste optie.

Deze prachtige tocht is, ondanks technische delen, heel toegankelijk. We bestuderen nog even de kaart al is de route perfect uitgepijld, controleren de rugzakken of we voldoende drinken hebben en gaan rond half elf dan toch echt van start. Achter de hut gaan we direct een paar meter steil omlaag en moeten goed opletten voor de wandelaars. Maar zodra we

Geheel boven: De stoeltjeslift naar de top van de Paganella.

Hierboven: Sytke geniet van espresso met gebak.

Rechtsboven: Armando bij het Toblinomeer.

Onder: Koeien met Poolse 'cowboy'.

het belangrijkste wandelpad naar de top achter ons laten, zijn we alleen en kunnen volop genieten van het schitterende panorama. De spitse Dolomieten hebben we, op de flanken van Monte Gazza, continue aan onze rechterzijde. Het is heerlijk biken met het zonnetje in het gezicht en de afwisseling van afdalen en korte klimmetjes. Rechts onder ons ligt het azuurblauwe Molvenomeer, dit is met recht een parel aan de voet van dezelfde Brenta Dolomieten. Via een mooie bergkom dalen we, na een klimmetje, af naar de Passo di San Giovanni (1667 meter, zeker niet de enige Italiaanse bergpas met deze naam.

EEN FENOMENAAL UITZICHT: HET HELDERBLAUWE TOBLINOMEER, DAARACHTER HET LAGO DI CAVEDINE EN AAN DE HORIZON HET ENORME GARDAMEER

KOEIEN

We pauzeren even in het gras tussen de veldbloemen en genieten van de stilte en de warme wind die vanaf het Gardameer tot hier reikt. Op dit punt is het even opletten, wij moeten richting Monte Ranzo en Malga di Gazza. Er volgt een korte maar steile klim, die ik toch echt deels lopend moet doen. Vervolgens laten we de top van Monte Ranzo letterlijk links liggen en gaan via vrij vlakke groene weides richting Malga di Gazza. Een kudde koeien kijkt verwonderd op. De herder blijkt een Pool te zijn, met wie we tevergeefs proberen een gesprekje te voeren. De man glimlacht enkel. Terwijl wij foto's maken trappen de koeien, nieuwsgierig als ze zijn, bijna de spaken uit een van onze mountainbikes. We groeten de beste man en gaan verder richting de Malga, die we al snel zien maar die gesloten is. Daarna duiken we omlaag richting het dorpje Margone en de onderliggende Valle dei Laghi. Het uitzicht op deze vallei is fenomenaal, met op de voorgrond het helderblauwe Toblinomeer, daarachter het Lago di Cavedine en aan de horizon het enorme Gardameer.

Bij Margone komen we op het asfalt en na een aantal haarspeldbochten gaat het rustig aan richting Ranzo. Hier voelen we de zomerse hitte weerkaatsen tegen de rotsen waar we langs rijden. Het is halverwege de middag en we hebben zin

Linksboven:
Uitzicht op de
Valle dei Laghi.

Rechtsboven:
De route is goed
uitgepijld.

Hierboven:
Fietsmaat
Armando kijkt
uit over de Valle
dei Laghi.

in wat anders dan water en repen. Helaas is er geen bar open en kunnen we alleen onze bidons vullen met vers en koel water. We blijven hier niet te lang dralen en kiezen voor het onverharde pad voor het laatste, vrij steile stuk omlaag naar Lago di Toblino. Beneden voel ik mijn armen van het technische sturen en het vele remmen, want we zijn over ruim 10 kilometer meer dan 1500 meter afgedaald. Bovendien was de route tot nu regelmatig over singletracks waar ik mijn aandacht bij moest houden.

EN DAN IS ER... BIER!

We laten de Dolomieten duidelijk achter ons en voordat we de laatste 30 vrijwel vlakke kilometers tot aan het Gardameer

DE ROUTE PAGANELLA-LAGO DI GARDA

Kaarten bij het VVV te verkrijgen en via www.visitdolomitipaganella.it.

Tip: download de app Outdooractive, waarmee je je locatie kunt ingeven en alle mogelijke routes te zien krijgt. Tevens kun je via de app de QR-code van de gewenste tocht van de fietskaart scannen en heb je direct alle details van de route 784 from Top to Lake. Wijziging op deze route is, dat ik in Sarche niet met de Bici-Bus (shuttle service) ben teruggekeerd

naar Molveno, maar ben doorgefietst naar het Gardameer.

De afstand die je overbrugt is zo'n 60 kilometer, waarvan ongeveer 30 kilometer fietspad, 25 kilometer onverhard met single trails, bospaden en 5 kilometer over geasfalteerde openbare weg. Het is voornamelijk afdalen (circa 2300 meter omlaag en tussendoor wat klimmetjes, in totaal zo'n 500 hoogtemeters). Als je aan het Gardameer verblijft, is het

mogelijk met de shuttlebus 's morgens naar Dolomiti Paganella te gaan om daar te starten. Als je in één van de dorpen bij Dolomiti Paganella verblijft, dan kun je aan het einde van de middag vanaf het Gardameer met de shuttlebus terugkeren. Overstappen in Comano Terme. De liften in Fai della Paganella en Andalo zijn geopend van begin juni tot eind september. Een kaartje naar de top van de Paganella inclusief MTB kost 15 euro.

WAT EEN SCHITTERENDE ROUTE IS DIT: STARTEN OP RUIM 2000 METER HOOGTE IN DE DOLOMIETEN EN EINDIGEN OP 70 METER IN TORBOLE SUR GARDA

aangaan, snakken we nu echt naar iets hartigs. Zittend met de rug naar het kasteel van Toblino maar met zicht op het fraaie meer streelt een wit biertje de tong. De tevredenheid over deze dag is nu al enorm. We spreken af niet te lang te blijven zitten, de middag loopt op zijn einde en de shuttle bus zal niet wachten op twee bikers die met een biertje in de hand de tijd vergeten.

Via het Toblinomeer komen we in Sarche, waar het fietspad wordt vervolgd langs de rivier Sarca, die bij Torbole in het Gardameer uitmondt. Aan de ene kant zie je de bekende steile rotswanden waar klimmers zich op uitleven, aan de andere kant velden waar druiven, pruimen en kiwi's worden geteeld. In Pietramurata kun je kiezen om de Sarca te volgen dan wel iets te stijgen en via het meer van Cavedine te fietsen. Wij besluiten op hetzelfde fietspad te blijven en in de verte doemt het kasteel van Arco op. Het is een prettig vrijliggend fietspad met genoeg ruimte en vele picknickplaatsen. Via Dro gaan we naar Ceniga en kiezen voor het pad rechts van de rivier, om zo over de Romeinse brug van Ceniga te fietsen. Dit een geheimtip met een kiezelstrand aan de rivier en meestal een rustige plek als het Gardameer tijdens het hoogseizoen overvol raakt.

TORBOLE SUL GARDA

We naderen Arco met haar klimwanden en campings. Als we een paar stukken over de openbare weg fietsen merken we dat het verkeer hier aanmerkelijk drukker is. Hier verandert duidelijk de vegetatie van fruitbomen in palmen, olijven en orleanders. Nu volgen de laatste kilometers naar Torbole sul Garda. Ongemerkt hebben we continue de wind tegen uit het

Geheel boven:
Afdaling van
de Monte
Gazza.

Linksboven:
Sytske was
hier wel toe
aan een biertje.

Rechtsboven:
25 kilometer
van de route is
onverhard.

zuiden en begin ik de vermoeidheid te voelen. Ik klok bijna 60 kilometer op de teller als ik aan het Gardameer sta en de zon langzaam afscheid neemt. Het indrukwekkende wateroppervlak strekt zich voor me uit en ik realiseer me wat een schitterende route dit is; starten op ruim 2000 meter hoogte in de Dolomieten en via een continue veranderende natuur eindigen in mediterrane sfeer op 70 meter hoogte in Torbole sul Garda. *Fantastico!!* ●

REISINFO

» Dolomiti Paganella ligt in de noordelijke provincie Trentino op circa 1100 kilometer vanaf Utrecht en is vanaf de Brenner Autobahn snel en eenvoudig te bereiken. De dorpen Molveno, Andalo en Fai della Paganella bieden veel soorten accommodaties (hotels, B&B, appartementen en campings).

» De streek wordt gekenmerkt door de Brenta Dolomieten, die op de Werelderfgoedlijst van UNESCO staan, en het mooie Molvenomeer. Door de ligging ten zuiden van de Alpen en nabij het Gardameer tref je hier een prettig en zonnig klimaat aan met veel variatie in flora en fauna.

» VVV voor alle informatie over de streek, accommodaties en evenementen:

Dolomiti Paganella
www.visitdolomitipaganella.it

» Website met info over MTB-routes, aanwezige bikeparken, faciliteiten, gidsen, shuttlebus: www.dolomitipaganellabike.com

